

Naar een duurzame visserij

[Maatschappelijk convenant ter bevordering van een duurzame Vlaamse visserijsector]

30 augustus 2011
Rederscentrale

Voorwoord

Vanuit de sector is de wens aanwezig om een maatschappelijk convenant uit te werken waarin een engagement tot het streven naar een duurzame visserij wordt aangegaan. De Vlaamse visserijsector heeft samen met Vlaamse en Europese steun en op basis van een beleid met duurzaamheid als doelstelling, ingezet in initiatieven tot verduurzaming van de visserij die nog verder doorgaan. Vaandaar dit convenant waarmee we onze visserij wensen te laten waarderen door onze klanten.

De Rederscentrale, ondersteund met wetenschappelijk advies van het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), wenst hierin het voortouw te nemen. Mede vanuit het beleid is de omslag gemaakt, Uitgaand van verantwoord ondernemerschap wensen de Vlaamse vissers volop te gaan om de consument te bedienen met verse vis die hoog scoort op het vlak van kwaliteit met respect voor biologische evenwichten in de zee.

Doel

Met dit maatschappelijk convenant wenst de sector (Rederscentrale) – met de morele en actieve steun van het ILVO, Natuurpunt en de Vlaamse Overheid – volgende doelstellingen te bewerkstelligen:

- Het uiteindelijk doel van het maatschappelijk convenant is te komen tot een duurzame en maatschappelijk gewaardeerde Vlaamse Visserij waarin ruimte is voor onderling overleg tussen de verschillende belanghebbenden waardoor voor de sector een continue lerende omgeving wordt gecreëerd.
- Dichterbij is het doel om daartoe in gezamenlijke afstemming een aantal betekenisvolle inspanningen te plegen die de ontwikkeling naar een dergelijke duurzame en maatschappelijk gewaardeerde visserij kunnen bevorderen. Die inspanningen worden in bijlage in dit maatschappelijk convenant beschreven.

Dit convenant wenst bij te dragen tot een duurzame visserij berust op drie pijlers: rentabiliteit, zorg voor het milieu en het sociale aspect van de visserij. De verschillende engagementen die de verschillende actoren aangaan, steunen bijgevolg telkens op één van deze pijlers.

Zoals verder omschreven onder het thema 'Visserijbeheer', zullen de doelstellingen opgevolgd worden in een task force, waar ook de ontwikkeling van een concreet actieplan op de agenda zal staan.

Duurzaam

Duurzaamheid is in deze dus een term die vele ladingen dekt, maar hier gebruikt wordt in de brede zin van het woord. Daaruit volgen rechtstreeks de drie pijlers waarop de lange termijnvisie steunt:

Rentabiliteit: Inzetten op duurzaamheid betekent in de eerste plaats dat er een gezonde economische activiteit is die investeringen t.a.v. de andere pijlers mogelijk maakt. Dit vraagt goede afspraken om maximaal te beantwoorden aan de vraag naar de gewenste hoeveelheid in de gewenste kwaliteit met respect voor de

maatschappelijke waarden die de consument aan de producten hecht. De consument maakt de keuze, een keuze die beslissend is voor het beleid en voor het noodzakelijke inkomen van de rederijen en uiteindelijk ook van de bedrijven met visserijgebonden activiteiten in Vlaanderen.

Zorg voor het milieu: Vanuit een algemene zorg voor het mariene milieu maar ook om de toekomst en de productiviteit van de visbestanden te vrijwaren, werkt de sector met de verschillende partners actief samen om de ecologische impact van de verschillende visserijtechnieken te minimaliseren. Het mariene milieu is immers de omgeving waarin het product van de visserij leeft en ook voor de visserijsector is het van het hoogste belang dat de milieueffecten van visserijactiviteiten zo laag mogelijk zijn.

Het sociale aspect: De bemanningsproblematiek in de visserij heeft duidelijk aangetoond dat het belangrijk is dat het beroep van visser weerom aantrekkelijk, beter bekend en meer toegankelijk wordt. Aan de sociale aspecten van het beroep wordt de nodige aandacht besteed in het overleg tussen werkgevers- en werknemersorganisaties. Het visserijonderwijs heeft hier ook een belangrijke rol te vervullen.

Innovatie en optimalisatie van de technologie spelen een belangrijke rol in de drie pijlers. Er wordt voortdurend geëvalueerd welk vistuig in welk visgebied de beste resultaten qua duurzaamheid geeft. Een concurrentiële visserij steunt op moderne technologie. Daar visserijmethodes voortdurend evolueren is het van belang dat de ontwikkelingen opgevolgd worden en alternatieven op de visgronden van de Vlaamse visserij uitgetest worden. Binnen iedere van bovenstaande pijler is technologische vooruitgang dan ook van essentieel belang.

Ook rond veiligheid van schip en bemanning en het tegengaan van milieuvervuiling worden initiatieven genomen op basis van ervaringen en van de steeds evoluerende technologieën. Een sprekend voorbeeld hiervan is het Man-Over-Boord systeem, dat in 2011 op de Belgische vaartuigen wordt geïnstalleerd en waarin de implementatie van nieuwe technologieën gebruikt wordt om de kans op redding in geval van een Man-Over-Boord situatie gevoelig te verhogen.

Geschiedenis

De Vlaamse kust heeft gedurende meerdere decennia een bloeiende zeevisserij gekend met de IJslandvaart, de kustvisserij en diverse sleepnetvisserijen op pelagische soorten als haring, maar vooral op demersale soorten zoals tong, schol, kabeljauw, langoustines ... De Vlaamse zeevisserijvloot heeft zich sinds de zestiger jaren ontwikkeld tot een efficiënte vloot met een focus op dure vissoorten. Het grote deel van de vloot beoefent de boomkorvisserij. Een vrij goed evenwicht tussen klein en groot segment laat toe dat zowel kustwateren en de 12-mijlszone kunnen bevestigd worden evenals de verafgelegen visgronden. De boomkor heeft de reders de afgelopen decennia een vrij goede rentabiliteit bezorgd.

Evolutie

Sleepnetvisserijen in het algemeen en de boomkor in het bijzonder zijn zeer effectief in het vangen van vis, maar hiervoor wordt een hoge prijs betaald onder de vorm van grondstoffen

zoals brandstof, staal en netwerk. De hoge uitbatingkosten en het vooruitzicht van mogelijk sterk schommelende en stijgende grondstoffenprijzen introduceerde een grote onzekerheid in de bedrijfsvoering. Er worden ook vragen gesteld bij de milieu-impact van dit type visserij. De laatste jaren is de tendens in de Vlaamse visserij echter aanwezig om de duurzaamheid te verhogen. Met weldoordachte stappen nam de sector initiatieven waaruit bleek dat deze zich bewust was van de bedreigingen en uitdagingen voor de toekomst. Verschillende innovaties richtten zich op brandstofbesparing, maar de sector had ook andere ecologische aspecten als oogmerk, zoals bijvangstreductie. Verschillende van deze initiatieven werden gesubsidieerd door FIVA/EVF als overheid, ondersteund door de Rederscentrale als producentenorganisatie en ILVO-Visserij als wetenschapspartner.

Vloot en visserijtechnologie¹

De Belgische vloot bestaat vandaag slechts nog uit een veertigtal grotere vaartuigen (lengte meer dan 24 meter en motorvermogen meer dan 221 kW) en een vijftigtal kleinere. Het gebied dat door die vaartuigen bevist wordt, strekt zich uit van de noordkust van Spanje tot de zuidkust van Noorwegen en van de westkust van Ierland tot de westkust van Denemarken. Door deze diversificatie in ruimte en tijd wordt er voor gezorgd dat de impact van de Belgische visserij per visgrond tot een minimum beperkt wordt.

Vijf jaar geleden bestond de Belgische vloot nog uit 104 schepen, waarvan er 79 enkel de boomkorvisserij uitoefenden. Op 1 januari 2011 waren die cijfers respectievelijk 87 en 66. De laatste jaren waren er reconversies van de boomkorvisserij naar flyshootvisserij, passieve visserij en bordenvisserij. Verschillende boomkorvaartuigen schakelen op seizoensbasis om naar de outrigvisserij.

Verschillende aanpassingen in boomkornetten werden uitgetest met oog op bijvangstreductie: benthos ontsnappingspanelen, ontsnappingspanelen in de rug van het net, teruggesneden rug, hellend scheidingspaneel, verschillende configuraties van de kuil ...

Gedragwijzigingen in de omgang met brandstof zoals verlagen van vis- en stoomsnelheid en de installatie van econometers en cruise control hebben het brandstofverbruik op de meeste boomkorvaartuigen significant verlaagd.

Toepassing van rolsloffen, lichtere kettingmat, dyneema-netten, introductie van de SumWing met het oog op brandstofbesparing, alsook het inkorten van de korrestokken

Verschillende vaartuigen verminderden vrijwillig het vermogen via nieuwe motoren en voortstuwingsmechanisme en zorgden aldus voor een verminderde CO₂-uitstoot.

Visserijbeheer

Binnen de Rederscentrale is een Werkgroep Alternatieve Boomkor opgericht en deze is in 2010 uitgebreid tot een Werkgroep Verantwoord Vissen. In deze werkgroep worden in samenwerking met het IVLO – sectie Techniek verschillende innovatieve ideeën uitgetest, besproken en verspreid naar de stakeholders en geïnteresseerden. Vanaf de ondertekening

---

¹ Meer uitleg over, en resultaten van, deze (proef)projecten zijn beschikbaar onder de vorm van projectfiches bij het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

van dit convenant zal deze werkgroep worden uitgebreid met andere belanghebbenden, zoals Natuurpunt. Onder een vernieuwde samenstelling zullen duidelijk processen worden afgesproken waarbinnen concrete stappen kunnen worden gezet, zoals het gezamenlijk indienen van projecten, het opzetten van communicatie acties, het organiseren van workshops en zo meer. Deze werkgroep kan zodoende worden uitgebreid tot een transitie task force. Op basis van de te bespreken onderwerpen kunnen andere entiteiten worden uitgenodigd, bijvoorbeeld de Federale Overheid bij het onderwerp ruimtelijke ordening op zee. Voor de financiering van een professionele werking van deze task force kunnen verschillende steunmogelijkheden worden voorgesteld, waaronder het Europees Visserijfonds.

Via de Quotacommissie van de Rederscentrale legt de sector zichzelf beperkingen op voor verschillende visbestanden (vb. schol in de Noordzee). Zo wordt er jaarlijks een visplan opgemaakt dat rekening houdt met seizoenskenmerken, paaiperiodes en –gebieden van de beviste soorten. De Quotacommissie geeft advies aan het beleid inzake het rationele beheer van de beschikbare quota. Op deze manier wordt vermeden dat quota te snel uitgeput zouden zijn en wordt er tevens een gespreide aanvoer gegarandeerd. De Quotacommissie waakt erover dat het opgestelde visplan gevolgd wordt en is zodoende een belangrijke factor in het duurzaam beheer. Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid is de basis voor de werking van de Vlaamse overheid en dus ook van de adviezen die door de Quotacommissie worden voorbereid. De hervorming van dit beleid tegen 2013 is dus een belangrijk thema op dit forum. Via de Rederscentrale wordt een link gelegd tussen de Werkgroep Verantwoord Vissen (Taks Force Duurzame Visserij) en het centraal beheer van de quota- en visserij-inspanning.

In samenwerking met het ILVO was de Vlaamse visserijsector een drijvende kracht om via een self-sampling project haar steentje bij te dragen aan het verzamelen van wetenschappelijke gegevens over kabeljauw in de Keltische Zee. Dit project is zeker geen eindpunt en is slechts een aanzet tot een verdere samenwerking tussen de sector en de wetenschap met het oog op datacollectie.

Visserij is één van de sectoren waarvoor het beleid grotendeels Europees bepaald wordt. Het is dus belangrijk dat de Vlaamse sector ook op dat niveau aanwezig is om een duurzame uitvoering van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid op te volgen. Dit gebeurt via lidmaatschap van de Rederscentrale in EAPO en Européche (beiden vertegenwoordigd in het Adviescomité voor Visserij en Aquacultuur [ACFA]), en in verschillende Regionale Adviescomités [RAC].

Door deel te nemen aan het Fishing for Litter-project tracht ook de sector bij te dragen tot het verminderen van de vervuiling van de zeeën.

De Rederscentrale is ook promotor van het CIVIS project dat zich richt op het stimuleren van innovatie en verduurzaming in de visserijsector.

Visserij- en zeevaartwetgeving

De nationale visserijwetgeving kadert in het groter geheel van de Europese regelgeving rond visserijbeleid en is in die zin daarop afgestemd. Het Vlaamse visserijbeleid dient bijgevolg voortdurend aangepast te worden aan dit grotere kader. Zo zal de Vlaamse visserijsector beïnvloed worden door het hervormde gemeenschappelijk visserijbeleid, dat vanaf 2013 van kracht wordt.

De Kaderrichtlijn Mariene Strategie met als doelstelling het bereiken van een goede ecologische staat van de Europese zeeën wordt ook een belangrijke factor in het beheer van de visserij. Dit is niet exclusief, want via ruimtelijke ordening worden alle activiteiten grondig bekeken.

De uitgebreide regelgeving die van toepassing is op de visserij in Europa, de veelvuldige controles op de naleving ervan (zowel aan wal, bij aanlanding en verkoop van de vangsten, als op zee) en de naleving zelf van deze regelgeving dragen bij tot een meer en meer voorkomende positieve evolutie naar duurzaamheid:

- Na iedere visreis dient een vaartuig binnen de 48 uur een kopie van het logboek over te maken aan de controlediensten van de Vlaamse Overheid. Op deze manier is er iedere zeereis een controle op de vangsten, de toegestane vangsthoeveelheden van het betreffende vaartuig en de geografische gebieden waar deze vangsten gerealiseerd werden. Op heden wordt er in nauw overleg tussen de sector en de controlerende overheid gewerkt om de implementatie van het elektronisch logboek te realiseren waardoor er een nog meer accurate controle kan toegepast worden.
- Via de VMS-data die de Vlaamse overheid krijgt, kan er continu gevolgd worden welke visgronden er door welke vaartuigen bevist worden. Voor deze controle wordt er door de Vlaamse overheid uitgebreid samengewerkt met de naburige lidstaten.
- Verder wordt er via luchttoezicht regelmatig controles op de vangstgebieden gevoerd. Dit gecombineerd met verschillende controles op zee – ook door overheden van naburige lidstaten – zorgt voor een continue aanmoediging om op ieder moment van de zeereis overeenkomstig de verschillende regelgevingen rond vangstmogelijkheden.
- De internationale en nationale zeevaartwetgevingen en de vereiste certificeringen van schip en bemanning dragen eveneens bij tot het duurzaam beheer van de visserijsector door te eisen dat aan de strikte veiligheidsvoorwaarden en de kennis ervan wordt voldaan.

Productkwaliteit en hygiëne

De visserijsector ontsnapt niet aan de toenemende vraag naar informatie betreffende versheid, kwaliteit en traceerbaarheid van hun product. Voor een duidelijke communicatie tussen leverancier en koper en om tevens te voldoen aan de wettelijke eisen aangaande kwaliteitsbepaling van verse vis, was de ontwikkeling van een gestandaardiseerde methode voor versheidbepaling van verse vis noodzakelijk. De in Vlaanderen gebruikte Kwaliteit Index Methode (KIM) is zo'n systeem en heeft verschillende unieke kenmerken.

Via opleidingen van keurders, veilingpersoneel en scheepsbemanningen, binnen verschillende projecten in samenwerking met het ILVO en met steun van Vlaanderen en Europa, werd de kennis van de KIM veralgemeend. Ook de kopers van de Vlaamse productie zijn overtuigd dat de toepassing van de KIM hen een correcte indicatie van de kwaliteit en van de kwalitatieve behandeling van hun aankopen levert.

Ook in dit thema zijn nationale en internationale wetgevingen heel belangrijk. Naast de hierboven vermelde binnen- en buitenlandse controles op de visserij- en

zeevaartwetgevingen, is er dan ook nog het Federaal Agentschap voor Voedselveiligheid die over hygiëne en gezondheidsfactoren waakt.

Onderwijs en opleidingen

Het mag duidelijk zijn dat al de bovenstaande vereisten om tot een duurzame visserijsector te bekomen, het noodzakelijk maken dat er kwaliteitsvolle en onderwijs- en opleidingsmogelijkheden bestaan. De sector werkt dan ook nauw samen met de verschillende autoriteiten die dergelijke mogelijkheden mee kunnen opzetten.

Toekomst voor de Vlaamse visserij

Duurzaamheid wordt zelfs in de breedste zin het woord gehanteerd vanuit de nood aan een volgehouden inspanning gedurende meerdere jaren en zelfs decennia. In timing vertaald betekent dit volgend traject:

- ***Korte termijn: in stand houden van reeds bereikte doelstellingen en implementeren van nieuwe haalbare aanpassingen voor en diversificatie van de huidige vloot***
  - Brandstofbesparende maatregelen.
  - Aanpassen van het vistuig zodat de selectiviteit verhoogt en dus de teruggooi vermindert. Het verder intensifiëren van de samenwerking tussen de wetenschap en de sector moet het mogelijk maken om de nieuwste ontwikkelingen op het vlak van verminderen van teruggooi in de bestaande vloot te integreren.
  - Aanpassen van het vistuig zodat de impact op het milieu vermindert.
  - De bestaande visserijtechnieken beheren zodat ze zowel periodiek als geografisch optimaal aangewend worden.
  - Marktinitiatieven nemen zodat vraag en aanbod een optimaal evenwicht bereiken.

Rekening houdende met het bovenstaande kan investeren in sleepnetvisserijen (en dus ook de boomkor) in bepaalde situaties, ondanks de problemen, zeker de moeite waard zijn, vooral omdat het vistuig verder “kan” verbeterd worden. Er zullen wel ook verdere stappen gezet worden rond het onderzoek naar diversificatiemogelijkheden.

- ***Middellange termijn: de diversificatie stimuleren uitgaande van de bestaande vlootstructuur***

De sector wil via een intense samenwerking met verschillende belanghebbenden via overleg tot een ruimtelijke ordening op zee komen waarbij de ecologische, economische en sociale waarden optimaal gerespecteerd worden.

Om de visserij in lijn te brengen met een ecosysteembenadering zullen we moeten verder investeren in visserijmethodes die milieuvriendelijk en weinig

energieverbruikend zijn. Die investeringen laten toe om de bestaande vloot verder te laten vissen tot nieuwe vernieuwingen mogelijk worden. Mogelijke toepassingen zijn de alternatieve boomkor, de pulskor, de SumWing (samen de pulsWing), de hydrorig. Voor deze en andere vistechnieken zoals outrigger, Deense zegen en twinrig dient wel eerst bekeken te worden of dit mogelijk is met de beschikbare quota en visserij-inspanning, en op technisch gebied.

Dit alles moet samengaan met een veiligheidsbenadering van de aanpassingen en het voorzien van de nodige opleidingen om tot een optimale en veilige overgang te komen.

- ***Lange termijn: een optimale structuur van de Vlaamse visserijsector.***

Rekening houdend met de ouderdom van de Vlaamse visserijvloot eenheden zal op lange termijn vervanging dienen te worden voorzien. Rekening houdend met de visgronden en de noodzakelijke veiligheid die daarmee is verbonden, zal bekeken worden of kleinere vaartuigen die flexibel zijn qua visserijmethodes, passen als optimale evolutie.

Op lange termijn moet de Vlaamse visserijsector dus komen tot haalbare visserijmethodes met lage uitbatingkosten en een vloot die:

- De brandstof- en werkingskosten beperkt;
- De quota optimaal benut;
- Een goed imago heeft;
- Visserijgerelateerde bedrijven in Vlaanderen kan bevoorraden;
- Kwalitatief hoogstaande producten aanlandt;
- In staat is in te spelen op marktevoluties en zelf initiatieven kan nemen om vraag en aanbod te diversifiëren;
- Stabiele werkgelegenheid met aandacht voor de veiligheid creëert;
- Aandacht heeft voor verjonging van de visserijsector en zorgt voor voldoende instroom;
- Een zekere toekomst tegemoet gaat;
- Hoog scoort op het vlak van selectiviteit, respect heeft voor het bodemleven en samengaat met een goede milieustatus van de zeeën;
- Gebruik maakt van mogelijke andere toegevoegde waarden op zee dan visserij.

Samenwerking

Een duurzame visserij kan slechts bewerkstelligd worden bij een multilaterale aanpak via de verschillende belanghebbenden in de Vlaamse visserij en de verschillende partners van dit convenant. Daarom dient iedere partner zich binnen dit convenant te engageren.

Daarom moet hij ervan overtuigd zijn dat de aanpak in dit maatschappelijk convenant bijdraagt aan zowel biodiversiteitsdoelstellingen als aan duurzame visserij. De essentie van de aanpak is dat partijen elk hun verantwoordelijkheid nemen en samen werken aan 'duurzaam vissen'.

De partijen hechten waarde aan de gezamenlijke aanpak die nu is verwoord. Concreet betekent dit voor de partijen dat:

- Iedere partij de meerwaarde ziet van samenwerken op de thema's die in dit convenant zijn genoemd;
- Iedere partij zich actief inzet voor het realiseren van deze gezamenlijke aanpak;
- Iedere partij zich actief inspant naar de 'eigen achterban' om draagvlak te verkrijgen voor deze aanpak;
- Iedere partij dit maatschappelijk convenant publiekelijk zal verdedigen.

Ambities en afspraken

Het bedrijfsleven is verantwoordelijk voor de verduurzaming van de primaire processen en het zoeken naar samenwerking doorheen de visserijketen (zowel binnen als tussen de diverse schakels). In het bijzonder de promotie van "goede en gezonde vis" naar de consument zal op korte termijn een belangrijke uitdaging vormen. Hier is ook volgens de visies over de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid een belangrijke rol weggelegd voor producentenorganisaties.

De overheid moet de bereidheid tonen om initiatieven uit de verschillende schakels van de keten te faciliteren, te ondersteunen en er in sommige gevallen sturing aan te geven. De link met (marien, socio-economisch en ander) wetenschappelijk onderzoek om oplossingen aan te reiken zal hierbij doorslaggevend zijn.

De overheid moet tevens de integratie tussen het visserijbeleid en andere mariene beleidsdomeinen bewaken, in bijzonder de opmaak en implementatie van instandhoudingdoelstellingen en de bijbehorende beheersmaatregelen voor de Natura 2000 zullen op korte termijn een cruciale uitdaging vormen.

Het maatschappelijk middenveld dient in te spelen op de gemeenschappelijke belangen die zij deelt met de visser en de visserijsector (een schone zee met gezonde visbestanden) alsook dient ze de link te leggen naar de burger (i.c. de consument).

Ondertekend op dinsdag 30 augustus 2011 te Zeebrugge door

Vlaams minister-president en Vlaams minister bevoegd voor Zeevisserij

Kris Peeters

Secretaris-generaal Departement Landbouw en Visserij

Jules Van Liefferinge

Administrateur-generaal Instituut voor Landbouw en visserijonderzoek

Erik Van Bockstaele

Voorzitter Natuurpunt

Walter Roggeman

Voorzitter Rederscentrale

Urbain Wintein

Ambities en afspraken

Thema 1: Aanbod en afzetmogelijkheden duurzame vis

Gezamenlijke ambitie:

Aanbod van duurzame vis bevorderen door navolgen van Europese en Vlaamse regelgeving en algemene afwijzing van niet gereguleerde, niet gerapporteerde of onwettige productie. Het bedrijfsleven neemt initiatief tot duurzaamheidskenning. Wetenschap en overheid zullen dit ondersteunen.

Afspraken:

Afspraak	Wie	Toelichting
Categoriseert de verschillende visserij-units (wie – hoe – waar) binnen de Vlaamse visserij en analyseert de mogelijkheid tot erkenning.	Sector	Analyse of de reeds zeer verspreide en gediversifieerde kleine Vlaamse visserijsector een geheel kan vormen voor duurzaamheidskenning.
Bereidheid om sector steun in de rug te geven (o.a. actief uitdragen naar samenleving) bij het vaststellen van ernstige inspanningen tot verduurzamen.	Wetenschap	
Proberen afnemers te interesseren/voor afname en profilering van Vlaamse duurzame vis.	Bedrijfsleven met ondersteuning van overigen	
Inspanning om maximale ondersteuning vanuit EVF te bieden.	Overheid	

Thema 2: Communicatie

Gezamenlijke ambitie:

In de communicatie elkaar waar mogelijk versterken.

- Maatschappelijke organisaties beoordelen vissoorten op duurzaamheid. Gezamenlijke beoordelingen is een brug te ver (want is gebaseerd op een methodiek die NGO's internationaal en na langdurig proces hebben vastgesteld). Maar de wijze waarop de beoordelingen worden uitgevoerd zal worden verbeterd. En in de communicatie wordt niet alles over een kam geschoren als de werkelijkheid dat niet rechtvaardigt (relatie met thema 1).
- Er worden afspraken gemaakt over de waarde van de claims/keurmerken waarover gecommuniceerd wordt.
- Via samenwerking met partners (vb VLIZ) een betere communicatie naar het grote publiek/de consument bewerkstelligen.

Afspraken:

Afspraak	Wie	Toelichting
Sector wordt via klankbord-/adviesgroep beter en eerder betrokken bij de jaarlijkse beoordelingen voor viswijzers.	Wetenschap	ILVO moet een gesprekspartner worden in de opzet van de viswijzers en de specificiteit van de Vlaamse visserij erin naar voor brengen.
Voor de voor Vlaanderen belangrijke soorten wordt een onafhankelijke wetenschappelijke beoordeling ingebouwd.	Wetenschap/Overheid	Overheid is bereid om een aantal van deze onafhankelijke wetenschappelijke beoordelingen te ondersteunen.
Ontwikkelen gezamenlijk voorstel voor 'informatiepunt' dat betrouwbare informatie verschaft over duurzame vis en bedrijven die omschakelen op duurzaamheid ondersteunt.	Allen	
Partijen informeren elkaar over acties om elkaar niet voor verrassingen te stellen.	Allen	Dit is een inspanningsverplichting die bedoeld is om elkaar te informeren. Partijen zijn en blijven zelf verantwoordelijk voor de inhoud van hun acties.

Thema 3: Onderwijs en scholing

Gezamenlijke ambitie:

Duurzame visserij, ecologie, beleid en markt maken integraal onderdeel uit van visserijonderwijs en de opleidingscentra, zowel voor aankomende als huidige vissers.

Afspraken:

Afspraak	Wie	Toelichting
In overleg met onderwijsinstellingen beziën welke mogelijkheden er zijn om duurzame visserij in lesprogramma's te realiseren.	Allen	Ontwikkeling en optimaal gebruik van een opleidingsvaartuig is hierbij noodzakelijk.
Onderwijsinstellingen en opleidingscentra dienen de doelstellingen van dit convenant over te nemen.	Allen	
Kennis die gezamenlijk in werkgroepen wordt ontwikkeld aanbieden aan alle sectorgenoten.	Wergroepdeelnemers	Dit wordt vanuit werkgroepbegeleiding gefaciliteerd.
Sector actief inschakelen in onderwijs en vorming.	Allen	

Thema 4: Invulling beschermde gebieden op zee

Gezamenlijke ambitie:

- Organiseren van een – nationaal en internationaal - goed gezamenlijk proces van totstandkoming van doelen en maatregelen voor beschermde gebieden op zee (waarbij de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor doelen en maatregelen blijft liggen bij de overheden).
- Realiseren van beschermde gebieden en een duurzaam gebruik van alle visgebieden.
- Effecten van bestaande sluitingen (op Europees niveau) evalueren en ervan leren.
- Toelichting: Beschermde zeegebieden worden ingesteld uit oogpunt van bescherming van belangrijke (locale) natuurwaarden en de biodiversiteit. Verbetering van visbestanden is hier geen doel, maar kan wel of niet een bijkomend effect zijn. Visserij moet accepteren dat biodiversiteitsdoelen kunnen leiden tot (geheel of gedeeltelijk) sluiting van gebieden, maar sluiting is geen doel op zich. Afhankelijk van doelen kunnen vormen van visserij (afhankelijk van de invloed) worden toegestaan in beschermde gebieden. Omgekeerd is de uitdaging om de eisen voor toegang zo te formuleren dat er een algemeen aanvaard overzicht komt van welke visserij past in welk gebied. Dan ontstaat maximale synergie tussen thema 1 en 4.

Afspraken:

Afspraak	Wie	Toelichting
Er wordt per visgebied bekeken om te komen tot gezamenlijke doelen en maatregelen.	Allen	
Deze aanpak en de gedachte van het optimaliseren van de ruimtelijke ordening uitdragen naar andere Noordzeelanden en naar de EU-Commissie. Actief werken aan coalitievorming.	Allen	Sowieso is goed internationaal overleg nodig om een voor vissers ingewikkelde lappendeken aan maatregelen en administratieve lasten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit is ook vanuit natuurbeleid een weinig wenselijke situatie.
Deze gedachte uitdragen in de betrokken RAC's.	Allen	
Mogelijkheden evaluatie bestaande gesloten gebieden onderzoeken.	Allen	vb. Trevoise Box: wetenschap en sector via self-sampling; overheid resultaten helpen uitdragen binnen Europa.

Thema 5: Beheer van visbestanden

Gezamenlijke ambitie:

- Bestanden binnen veilige biologische grenzen te brengen om daarna uiteindelijk het MSY-principe (jaarlijks maximaal afkomen van gezonde bestanden) te hanteren in het visserijbeheer, waarbij rekening wordt gehouden met het gemengde karakter van de demersale visserij. Reduceren van visserijsterfte is het uitgangspunt.
- Meerjarenafspraken zijn zinvol omdat ze meer duidelijkheid en rust brengen en gericht zijn op het binnen veilige biologische grenzen brengen, het toewerken naar MSY en het op peil houden van de bestanden.
- Ontwikkelen gezamenlijke kennisbasis.

Afspraken:

Afspraak	Wie	Toelichting
Partijen zijn transparant in hun onderzoeksagenda en proberen dit zo goed mogelijk af te stemmen.	Allen	Er wordt op dit moment veel onderzoeksgeld gestoken in het onderzoek naar relatief weinig bestanden. Dit is een erg dure aangelegenheid. En de vragen naar onderzoek nemen toe. Dit is niet houdbaar. Discussie over effectieve inzet van middelen is nodig.
Het betrekken van vissers bij bestandsopnamen moet onderdeel zijn van de wetenschappelijke systematiek. Aangrijpingspunt is de herziening van de datacollectieverordening.	Allen	Het betreft hier wetenschappelijk verantwoord gebruik maken van gegevens van vissers. De methode van dataverzameling moet transparant zijn, ook richting NGO's.
Het bedrijfsleven maakt een discard reductieplan waarin een substantiële reductie van discards wordt nagestreefd.	Sector en overheid	Hierbij wordt wel rekening gehouden met de kosteneffectiviteit van maatregelen (onder meer op basis van een kosten-batenanalyse). Ook hier ligt een koppeling met thema 1.